

Київський університет імені Бориса Грінченка

Історико-філософський факультет

Кафедра історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчально роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 01 » « 09 » 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Регіональна історична урбаністика»

для студентів

спеціальності: 032 Історія та археологія

рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 032.00.01 Історія та археологія

Київ-2021

Розробник:

Будзар Марина Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України.

Викладач:

Будзар Марина Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України.

Протокол від 29 серпня 2019 року №1.

Завідувач кафедри _____ (О. О. Салата)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.01 Історія та архелогія

_____ 20__ р.

Гарант освітньої програми _____.

Робочу програму перевірено

30.08 2019 р.

Заступник декана _____.

Пролонговано:

на 2020/2021 н. р. _____ (Салата О.О.), « 27 » 09 2020 р., протокол № 1.

на 2021/2022 н. р. _____ (Салата О.О.), « 30 » 08 2021 р., протокол № 1.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____.

<i>Найменування показників</i>	<i>Характеристика дисципліни за формами навчання</i>	
	<i>денна</i>	<i>заочна</i>
<i>«Регіональна історична урбаністика»</i>		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>вибіркова</i>	-
<i>Мова викладання, навчання, оцінювання</i>	<i>українська</i>	-
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	<i>4 / 120</i>	-
<i>Курс</i>	<i>III</i>	-
<i>Семестр</i>	<i>5 / 6</i>	-
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	-
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>4</i>	-
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>120</i>	-
<i>Аудиторні</i>	<i>42</i>	-
<i>Модульний контроль</i>	<i>8</i>	-
<i>Семестровий контроль</i>	<i>30</i>	-
<i>Самостійна робота</i>	<i>40</i>	-
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>іспит</i>	-

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Регіональна історична урбаністика» спрямована на набуття студентами комплексу *фахових та загальних гуманітарних компетентностей*:

- *здатності організовувати* практичне вирішення проблем історичної урбаністики в регіональному вимірі як сфери інтердисциплінарних досліджень;
- *спроможності аналізувати* зміст та специфіку наукових досліджень з історичної урбаністики впродовж різних періодів та у різних контекстах;
- *аналізу наукову хронології, періодизації і характеристики* основних етапів становлення та розвитку регіональної історичної урбаністики;
- *розгляду цілей і завдань регіональних урбаністичних студій* у процесі поширення й популяризації історичних знань в українському соціумі, забезпечення базової ролі історизму у складі суспільної свідомості.
- *вправності мислення* (здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, до неперервного навчання з опануванням нових знань та стратегій/способів мислення);
- *розвиненості рефлексії* (самокритичності мислення, схильності до верифікації отриманих результатів, турботи про якісне виконання професійних завдань);
- *інтелектуальної комунікації* (толерантності до інакшої думки, навичок публічного мовлення, здатності ясно висловлюватися у процесі комунікації, навичок роботи у групі, відкритості);
- *мовно-текстологічної здатності* (спроможність відтворити змістову структуру тексту, оцінити послідовність і валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї, навичок написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури, дотримання стандартів академічного оформлення тексту);
- *особистісної ціннісно-вольової налаштованості* (інтелектуального сумління, академічної доброчесності, здатності працювати у колективі та самотійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам.

Результати навчання за дисципліною

- засвоїти об'єктно-предметну сферу, тезаурус та інструментальний апарат регіональної історичної урбаністики;
- оволодіти методологією дослідження регіональності;
- вміти організовувати дослідження історико-регіональної урбаністичної проблематики з використанням інтердисциплінарного підходу;
- вміти визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин життєдіяльності міста в історико-регіональному контексті;
- вміти критично оцінювати процес становлення історичних знань про міста України в регіональному контексті;
- вміти аналізувати співвідношення світового та вітчизняного комплексу регіональних містознавчих студій;
- визначати роль і значення історичного розвитку міст окремих регіонів у процесі євроінтеграції України.
- дотримуватися концепції міжнаціонального і міжкультурного діалогу в Україні;
- виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні професійних обов'язків;

2. Структура навчальної програми

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Регіональна сторична урбаністика в системі гуманітарного знання							
Тема 1. Регіональна історична урбаністика: методологія й тезаурус	1 0	4	2				4
Тема 2. Місто в контексті становлення знань про регіони України	24	6	6	2			8
Модульний контроль	4						
Разом	34	10	8	2			12
Змістовий модуль 2 Регіональна історична урбаністика у колі споріднених дисциплін							
Тема 3. Основні дослідницькі напрями регіональної історичної урбаністики	2 2	4	4	2			1 2
Тема 4. Місто у регіональному контексті в системі наук про людину й довкілля	2 6	6	4	2			1 6
Разом	4 8	10	8	4			2 8
Модульний контроль	4						
Семестровий контроль	3 0						
Усього	12 0	20	16	6			40

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1

Регіональна історична урбаністика: методологія й тезаурус

Тематичний план:

1. Історична урбаністика й історична регіоналістика: поле перетину.
2. Місто як система й дослідницький об'єкт.
3. Місто й село: історія у регіональному вимірі. Критерії дослідження.
4. Методологія дослідження міста: вітчизняний та зарубіжний підходи
5. Місто у просторі регіону. Типологія міст.
6. Утворення й розвиток міст: регіональний підхід.

Основні поняття теми: місто, регіон, урбаністика, регіоналістика, глобальний, локальний.

Рекомендована література:

1. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К. : Інститут історії України, 2011. 306 с.
2. Бетлій О. Міська історія: окреслення дослідницького поля. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. 2018. Т. 26. С. 9–17. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15471>.
3. Бетлій О. Чи можливий «міський поворот» в українській історіографії? Або чого нас може навчити західна історіографія Першої світової війни та місто Київ // *Історія, пам'ять, політика*. К. : Ін-т історії НАН, 2016. С. 53–72.
4. Китинг М. Новый регионализм в Западной Европе. *Логос*. 2003. № 6 (40). С. 67–116. URL: <http://www.pavroz.ru/files/keatingnewregionalism.pdf>.
5. Ковальська-Павелко І. М. Історична регіоналістика, історичне краєзнавство та історична урбаністика: демаркація предметних полів. *Грані*. 2014. № 6 (110). С. 161–167.
6. Місто: історія, культура, суспільство: часопис. 2016–2019. №№1–6. URL: <http://mics.org.ua/?p=707>
7. Полек Т. Село і місто, або як конструюються культурні кордони. *МІКС*. 2019. № 6. С. 27–36.

Тема 2. Місто в контексті становлення знань про регіони України

Тематичний план:

1. Міста на українських теренах у текстах XV–XVIII ст.
2. Регіональні аспекти містознавства в Україні у дослідженнях XIX – початку XX ст.: наукові школи, наукові інституції, громадські організації.

3. Стан регіональних історико-урбаністичних розвідок у 1-й половині ХХ ст.: напрями, осередки, регіональні варіанти. Спотворення урбаністичних досліджень за умов посилення тоталітаризму.

4. Контroversійність еволюції регіональних історико-урбаністичних досліджень в Україні у 2-й половині ХХ ст. «Історія міст і сіл УРСР» як варіант оновлення містознавчих студій.

5. Оновлення регіональних досліджень як практичного підґрунтя для розвитку міської історії впродовж 1990-х – 2000-х рр. Створення «Зводу пам'яток історії та культури України»

6. «Нові регіональні сюжети» сучасної історичної урбаністики.

Основні поняття теми: *ранньомодерний трактат, подорожні нотатки, люстрації, земельний опис, студії з історії Гетьманщини, з історії запорозького козацтва, з історії Правобережжя та Галичини, наукова школа, наукове товариство, обласна монографія, церковне історичне товариство, “давньосховище”, губернська архівна комісія, Всеукраїнська академія наук, історичне районознавство, наукові товариства при ВУАН, «історія фабрик і заводів», «Історія міст і сіл Української РСР», Українське товариство охорони пам'яток історії та культури, ситуація «поворотів» у світовій історичній науці останньої третини ХХ ст., культурний глобалізм, «теорія Роккана».*

Рекомендована література:

1. Верменич Я. В. Історична регіоналістика: навч. посіб.; від. ред. В. А. Смолій К., 2014. 412 с.
2. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К. : Інститут історії України, 2011. 306 с.
3. Грушевський М. «Порайонне історичне дослідження України та обслідування Київського вузла» // Грушевський М. С. Твори: у 50 т. /; редкол.: П. Сохань (голов. ред.), І. Гирич та ін. Львів: Видавництво «Світ». 2015. Т.10. Кн. 1. С. 151–172. URL: <http://hrushevsky.nbu.gov.ua/cgibin/hrushevsky/person.exe>.
4. Дем'янчук Г., Дем'янчук А., Дем'янчук Б. Українське краєзнавство: сторінки історії. К.: «Просвіта», 2006. 296 с.
5. Звід пам'яток історії та культури України http://www.history.org.ua/?discussion&nazva=_zpt_
6. Киян О. І. Олександр Яблонівський як дослідник історії України. *Український історичний журнал*. 1994. № 4. С. 61-74. URL: http://resource.history.org.ua/publ/journal_1994_4_61.
7. Ларсен С. У. Моделирование Европы в логике Роккана. Полис. 1995. № 1.с. 39–57. URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=5020280>, http://www.norge.ru/larsen_om_rokkan.

8. Наливайко Д. Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI – XVIII ст. – К., 1998. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm>.
9. Франко І. Галицьке краєзнавство. – Режим доступу: <http://www.i-franko.name/uk/Misc/1892/GalyckeKrajeznavstvo.html>

Тема 3

Основні дослідницькі напрями регіональної історичної урбаністики

1. Адміністративно-територіальний устрій в історичному вимірі та історія міст.
2. Історична лімологія: концептуалізація поняття, предметне поле досліджень.
3. Україна та її міста як об'єкт дослідження порубіжжя.
4. Історична урбаністика й регіональна історіографія: поле взаємодії.

Основні поняття теми: *територіальна еволюція, регіональна ідентичність, унітаризм, федералізм, історична лімологія, адміністративно-територіальне районування, лімологія, транскордонність, історіографічне районування, концепції фронтиру та прикордоння.*

Рекомендована література:

1. Верменич Я. Історична регіоналістика: навч. посіб.; від. ред. В. А. Смолій К., 2014. 412 с.
2. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К. : Інститут історії України, 2011. 306 с.
3. Верменич Я. В. Адміністративно-територіальний устрій України: еволюція, сучасний стан, проблеми реформування / НАН України. Інститут історії України. У 2-х чч. К. : Інститут історії України, 2009. Ч. 1. 364 с.; Ч. 2. 370 с.
4. Репіна Л.П. Місто, суспільство, цивілізація: історична урбаністика у пошуках синтезу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socio.125mb.com/gorod-obschestvo-tsivilizatsiya-istoricheskaya-17844.html>
5. «Поверх кордону»: концепція прикордоння як об'єкт дослідження // Україна модерна. 2011. № 18. 47–78. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Lepiavko_Serhii/Poverkh_kordonu_kontseptsii_prykordonnia_ia_k_objekt_doslidzhennia.pdf
6. Чорновол І. Теорія компаративних фронтів // Регіональна історія України. – 2009. – Вип. 9. – С. 41–66.
7. Чорновол І. Перспективи застосування ідей фронтиру до історії України (лабораторія іторика компаративних фронтів) // Чорновол І. Компаративні фронтири: світовий і вітчизняний вимір; наук ред. Л. Зашкільняк. – К.: Критика, 2015. – 376 с.

Тема 4.

Місто у регіональному контексті в системі наук про людину й довкілля

1. Історична географія та історична урбаністика у регіональних вимірах.
2. Містона мапі світу, країни, регіону: історична географія, картографія і урбаністика.
3. Ментальне картографування: ментальні мапи й ментальні ландшафти.
4. Інструментарій історичного краєзнавства для дослідження історії міста в регіональному аспекті.
5. «Нова локальна історія» – виникнення, дослідницькі напрями та результати.
6. Регіональна історична урбаністика й мікроісторія. Мікроісторичний підхід та мікроісторичний аналіз в урбаністиці.

Основні поняття теми: ментальне мапування, етнічне мапування, ментальний ландшафт, культурний ландшафт, «нова локальна історія», мікроісторичний аналіз, метод усної історії.

Рекомендована література:

1. Верменич Я. Історична регіоналістика: навч. посіб.; від. ред. В. А. Смолій К., 2014. 412 с.
2. Верменич Я. В. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. К. : Інститут історії України, 2011. 306 с.
3. Воловик В. М. Аналіз концепцій культурного ландшафту в американській та європейській географії. Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. Серія: Географія. 2009. Вип. 19. С. 166–175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_geogr_2009_19_27.
4. Медик Х. Микроистория. Thesis. 1994. Вып. 4. С. 193–202. URL: [Chttps://igiti.hse.ru/data/426/313/1234/4_3_3Medick.pdf](https://igiti.hse.ru/data/426/313/1234/4_3_3Medick.pdf)
5. Ревель Ж. Микроисторический анализ и конструирование социального // Одиссей. Человек в истории. Режим доступа: http://yakov.works/libr_min/17_r/ev/vel.html.
6. Репина Л. Между локальным и глобальным: поиски интегративных подходов. Регіональна історія України. В. 5. С. 9–25.
7. Рудницький С. Л. Українська справа зі становища політичної географії. Берлін: Укр. Слово, 1923. 282, [2] с.

4. Контроль навчальних досягнень

4.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	1	4	4	4	4
Робота на практичному занятті	1	2	2	1	1
Лабораторна робота	0	-	-	-	-
Завдання для самостійної роботи	1	10	1	1	100
Виконання модульної контрольної роботи	0		0	0	
	2	2	5	2	5
	5		0		0
	Разом		2		120
			2		
			1		
Максимальна кількість балів					431
Розрахунок коефіцієнт:			60:431=0,13		0,13

4.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні текстів з дисципліни шляхом складання проблемного плану роботи, визначення їхньої концептуальної ваги.

№ з / п	Те ма	Кількіс ть годин
1	Ларсен С. У. Моделирование Европы в логике Роккана. Полис. 1995. № 1.с. 39–57. URL: https://elibrary.ru/item.asp?id=5020280 , http://www.norge.ru/larsen_om_rokkan .	10
2	Грушевський М. «Порайонне історичне дослідження України та обслідування Київського вузла» URL:	10

	http://hrushevsky.nbu.gov.ua/cgi-bin/hrushevsky/person.exe? &I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10& S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S 2 1STR=0001204	
3	Воловик В. М. Аналіз концепцій культурного ландшафту в американській та європейській географії. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_geogr_2009_19_27 .	10
4	Медик Х. Микроистория. Thesis. 1994. Вып. 4. С. 193–202. URL: Chttps://igiti.hse.ru/data/426/313/1234/4_3_3Medick.pdf	10
	Разом	40

4.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт, Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт і колоквиумів, що передбачають самостійний аналіз історіографічних джерел (2 і 2).

4.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю є іспит, при оцінюванні студентів враховується рівень обізнаності з фактичним матеріалом та його новітніми науковими концептуальними репрезентаціями.

5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Сутність і предмет курсу. Категоріальний апарат дисципліни.
2. Методологія регіональної історичної урбаністики. Місто як предмет дослідження.
3. Місто у просторі регіону. Типологія міст.
4. Міста на українських теренах у текстах XV–XVIII ст.
5. Регіональні аспекти містознавства в Україні у дослідженнях XIX – початку XX ст.: наукові школи, наукові інституції, громадські організації.
6. Стан регіональних історико-урбаністичних розвідок у 1-й половині XX ст.: напрями, осередки, регіональні варіанти. Спотворення урбаністичних досліджень за умов посилення тоталітаризму.
7. Контroversійність еволюції регіональних історико-урбаністичних досліджень в Україні у 2-й половині XX ст. «Історія міст і сіл УРСР» як варіант оновлення містознавчих студій.
8. Оновлення регіональних досліджень як практичного підґрунтя для розвитку міської історії впродовж 1990-х – 2000-х рр. Створення «Зводу пам'яток історії та культури України»
9. Стан сучасної історичної урбаністики.
10. Адміністративно-територіальний устрій в історичному вимірі та історія міст.

11. Історична лімологія: концептуалізація поняття, предметне поле досліджень.
12. Україна та її міста як об'єкт дослідження порубіжжя.
13. Історична урбаністика й регіональна історіографія: поле взаємодії.
14. Історична географія та історична урбаністика у регіональних вимірах.
15. Місто на мапі світу, країни, регіону: історична географія, картографія і урбаністика.
16. Ментальне картографування: ментальні мапи й ментальні ландшафти.
17. Інструментарій історичного краєзнавства для дослідження історії міста в регіональному аспекті.
18. «Нова локальна історія» – виникнення, дослідницькі напрями та результати.
19. Регіональна історична урбаністика й мікроісторія.
20. Мікроісторичний підхід та мікроісторичний аналіз в урбаністиці.

5.1. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100–90
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

6. Навчально-методична картка Дисципліни

Підсумковий Контроль	Модульний контроль (бали)	Поточний контроль (вид, бали)	СР (бали)	Семинарські заняття (теми, бали)	Лекції (теми, бали)	Модулі (назви, бали)	
Екзамен	МК 1-25	Відповідь на семінарському занятті – 10	Аналіз проблемних	Проблемне поле досліджень регіональної історичної урбаністики	Регіональна історична урбаністика як наукова дисципліна	Змістовий модуль 1	
				Порівняльний аналіз методів дослідження міської історії у регіональному вимірі у вітчизняних і зарубіжних практиках	Методолгія дослідження міст у регіональних вимірах: український і зарубіжний досвід		
				Місто як предмет історико-регіональних розвідок у XIX ст.	Регіональні аспекти містознавства в Україні у дослідженнях XIX – початку XX ст.:		
				Місто як предмет історико-регіональних розвідок у 1-й половині XX ст.	Стан регіональних історико-урбаністичних розвідок у 1-й половині XX ст.: напрями, осередки, регіональні варіанти		
				Місто як предмет історико-регіональних розвідок у 2-й половині XX ст.	Контроверсійність еволюції регіональних історико-урбаністичних досліджень в Україні у 2-й половині XX ст.		
	М				Міста на мапах: історична урбаністика й історична географія	Україна та її міста як об'єкт дослідження порубіжжя	Змістовий модуль 2
					Фронтірні студії як інструмент дослідження історії українських міст	Історична лімологія: концептуалізація поняття, предметне поле досліджень.	
					Використання методу фронтірних студій для аналізу історії одного з міст України	Місто на мапі світу, країни, регіону: історична географія, картографія і урбаністика.	

				Інструментарій історичного краєзнавства для дослідження історії міста в регіональному аспекті.	«Нова локальна історія» та регіональне містознавство: спільний інструментарій.	
				Проблемне поле досліджень регіональної історичної урбаністики	Регіональна історична урбаністика й мікроісторія. Мікроісторичний підхід та мікроісторичний аналіз в урбаністиці.	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Верменич Я. Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення. Київ: Інститут історії України, 2011. С. 40–60.
2. Верменич Я. Історична регіоналістика: навч. посіб.; від. ред. В. А. Смолій. К., 2014. 412 с.
3. Верменич Я. В. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні / Наук. ред. П. Т. Тронько. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2003. 516 с.
4. Дем'янчук Г., Дем'янчук А., Дем'янчук Б. Українське краєзнавство: сторінки історії. – К. : «Просвіта», 2006. – 296 с.

Додаткові:

1. Бетлій О. Міська історія: окреслення дослідницького поля. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. 2018. Т. 26. С. 9–17. URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15471>.
2. Воловик В. М. Аналіз концепцій культурного ландшафту в американській та європейській географії. Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. Серія: Географія. 2009. Вип. 19. С. 166–175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_geogr_2009_19_27.
3. Грушевський М. «Порайонне історичне дослідження України та обслідування Київського вузла» // Грушевський М. С. Твори: у 50 т. /; редкол.: П. Сохань (голов. ред.), І. Гирич та ін. Львів: Видавництво «Світ». 2015. Т.10. Кн. 1. С. 151–172. URL: http://hrushevsky.nbuv.gov.ua/cgi-bin/hrushevsky/person.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0001204
4. Китинг М. Новый регионализм в Западной Европе. *Логос*. 2003. № 6 (40). С. 67–116. URL: <http://www.pavroz.ru/files/keatingnewregionalism.pdf>.
5. Ковальська-Павелко І. М. Історична регіоналістика, історичне краєзнавство та історична урбаністика: демаркація предметних полів. *Грані*. 2014. № 6 (110). С. 161–167.
6. Місто: історія, культура, суспільство: часопис. 2016–2019. №№1–6. URL: <http://mics.org.ua/?p=707>
7. Крикун М. Кордони воєводств Правобережної України у XVI–XVIII століттях / Авториз. пер.з рос. А. Ясіновський. – Львів: Вид-во Львівської політехніки 2016. 304 с.
8. Медик Х. Микроистория. Thesis. 1994. Вып. 4. С. 193–202. URL: [Chttps://igiti.hse.ru/data/426/313/1234/4_3_3Medick.pdf](https://igiti.hse.ru/data/426/313/1234/4_3_3Medick.pdf)
9. Наливайко Д. Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі XI–XVIII ст. К.: Основи, 1998. 784 с. URL: litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm.

10.«Поверх кордону»: концепція прикордоння як об'єкт дослідження // Україна
модерна. 2011. № 18. 47–78. URL:
http://shron1.chtyvo.org.ua/Lepiavko_Serhii/Poverkh_kordonu_kontseptsii_prykordonna_ia_k_obiekt_doslidzhennia.pdf

11. Пура Я. О. Мікротопоніми та історія краю. *Український історичний журнал*. 1972. № 5. С. 54–65.

12. Ревель Ж. Микроисторический анализ и конструирование социального // Одиссей. Человек в истории. Режим доступа:
http://yakov.works/libr_min/17_r/ev/vel.html.

13. Репина Л. Между локальным и глобальным: поиски интегративных подходов. *Регіональна історія України*. В. 5. С. 9–25.

14. Репіна Л.П. Місто, суспільство, цивілізація: історична урбаністика у пошуках синтезу [Електронний ресурс]. URL.: <http://socio.125mb.com/gorod-obschestvo-tsivilizatsiya-istoricheskaya-17844.html>

15. Рудницький С. Л. Українська справа зі становища політичної географії. Берлін: Укр. Слово, 1923. 282, [2] с

16. Румянцева В. В. Про розвиток геральдики і емблематики міст України. *Український історичний журнал*. 1977. №8.

17. Сахновський О. Мікроісторія як напрям історичних досліджень. *Історична панорама*. 2014. Вип. 18. С. 65–78.

18. Сігал С. «Етнічне мапування як ідеологія простору» (Львів, листопад 2015). URL: <https://zbruc.eu/node/44264>.

19. Франко І. Галицьке краєзнавство. URL: <http://www.i-franko.name/uk/Misc/1892/GalyckeKrajeznavstvo.html>

20. Чорновол І. Теорія компаративних фронтирів. *Регіональна історія України*. 2009. Вип. 9. С. 41–66.

Електронний ресурс:

1. Історична спадщина України. URL: <http://nibu.kiev.ua/greenstone/cgi-bin/library.cgi?a=p&p=homepage&l=uk&w=utf-8>

2. Місто: історія, культура, суспільство: часопис. 2016–2019. №№1–6. URL: <http://mics.org.ua/?p=707>

3. Регіональна історія України : зб. наук. пр. / Ін-т історії України НАН України. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FM T=JUJ_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLOR TERMS=0&S21STR=regions.

4. Центр міської історії Центрально-Східної Європи. URL: <http://www.lvivcenter.org/uk/>.